	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Bölüm Adı	İlahiyat			Güncelleme Tarihi	19/2/2026
Dersin Kodu	**Dersin Adı**	**Dersin Türü**	**Yıl**	**Yarıyıl**	**AKTS**
İLF405	Tefsir IV	Zorunlu	3	6	4

Haftalık Ders Saati (Kurumsal)	Haftalık Uygulama Saati	Haftalık Laboratuvar Sayısı
2		

Dersin Seviyesi

Lisans

Öğrenim Türü

Örgün

Eğitim Dili

Türkçe

Dersin Amacı

Kur'ân'ı ve tefsirini tanımak, Kur'ân surelerine ve konularına hâkim olmak, yetkinlik kazanmak; edinilen bilgiyi paylaşabilmek.

Dersin Ön Koşulu Olan Dersler

Yok

Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler

Yok

Dersin İçeriği

Rahmân suresi anlam ve yorum merkezli açıklaması.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Derse katkısı olacak biçimde DİA.'nin ilgili maddelerini okumak, özümsemek, yardımcı diğer kaynaklara bakmak.

Staj Durumu

Yok

Ders Kitabı / Malzemesi*

1	es-Sâbûnî, Ali. *Safvetü't-Tefâsîr*. Beyrût: Dârü'l-Kur'ânü'l-Kerîm, 1981.
2	
3	
4	
5	
6	

İlave Kaynak(lar)*

1	Karaman Hayreddin vd. *Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir*. 5 Cilt. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 7. Basım, 2020.
2	M. Kâmil Yaşaroğlu, "Rahmân Sûresi", TDV İslâm Ansiklopedisi, 2007.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri

Dr. Öğr. Üyesi Orhan İyibilgin

Dr. Öğr. Üyesi Alim Hatip

Ders Asistanı/Asistanları

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**	
ÖÇ-1	Âl-i İmrân sûresi 1–50. ayetlerde yer alan tevhid, vahiy ve ilahî kitap anlayışını ayet bağlamında açıklar.
ÖÇ-2	Muhkem ve müteşâbih ayet ayrımını klasik ve çağdaş tefsir yaklaşımları çerçevesinde analiz eder.
ÖÇ-3	Ehl-i Kitap ile ilişkiler bağlamında Kur'ân'ın polemik ve davet üslubunu değerlendirir.
ÖÇ-4	Hz. Meryem'in ailesi, adanmışlık ve ilahî seçilmişlik temasını tarihsel ve teolojik açıdan yorumlar.
ÖÇ-5	Hz. Zekeriyyâ, Hz. Yahyâ ve Hz. Îsâ kıssalarını nübüvvet ve mucize kavramları bağlamında analiz eder.
ÖÇ-6	Âl-i İmrân 1–50. ayetlerin inanç esasları ve dinler arası teolojik tartışmalar açısından temel mesajlarını bütüncül biçimde sentezler.

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler: Bilgi	Yetkinlikler: Beceri	Yetkinlik	Kaynaklar ***
1.	Âl-i İmrân sûresinin genel tanıtımı, nüzûl ortamı ve ana temaları	Surenin tanıtımı; ayetlerin lafızlarının kavranılmasa, muhtevanın anlaşılması	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Sûrenin Medenî bağlamını ve Ehl-i Kitap ile ilişkisini kavrama	x			
2.	1–4. ayetler (Tevhid ve vahiy geleneği)	Ayetlerdeki muhteva tahlilleri	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Tevrat ve İncil'in tasdik edilmesi meselesini değerlendirme	x			
3.	5–9. ayetler (İlâhî ilim ve dua)	Tefsir metnini okuma, harekeleme ve gerekçeleri açıklama, kelimelerin tahlili ve tefsiri	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Ayetlerdeki dua üslubunu inceleme	x			
4.	10–13. ayetler (İnkâr ve tarihsel ibret)	Küfür ve dünya aldanışı temasını değerlendirme	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Dilsel kalıp ve formlar açısından manaları ortaya koymak.				
5.	14–17. ayetler (Dünya hayatı ve takvâ)	Ayetlerdeki toplumsal, ahlaki vb. hedefleri irdelemek. İçerik tahlilleri yapmak.	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Takvâ ehlinin özelliklerini belirleme	x			
6.	18–20. ayetler (Tevhid şehadeti ve dinin mahiyeti)	İnkâr psikolojisini ayetler bağlamında inceleme	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Ehl-i Kitap ile tartışma üslubunu inceleme	x			
7.	21–25. ayetler (Peygamberleri inkâr ve hesap bilinci)	Peygamberlere yönelik tavırları tarihsel bağlamda değerlendirme	x			➢ Sâbûnî, 2005
8.	**Ara Sınav Haftası**					
		100	-			
9.	26–27. ayetler (Mülkün sahibi Allah'tır)	İçerik tahlili; ayet üzerinden Allah'ın tanıtılması	x			➢ Sâbûnî, 2005
		İlâhî kudret ve hâkimiyet anlayışını yorumlama	x			
		Gece–gündüz ve hayat–ölüm metaforlarını çözümleme	x			
10.	28–32. ayetler (Velâyet ve itaat)	Mümin–kâfir ilişkileri bağlamında velâyet kavramını analiz etme	x			➢ Sâbûnî, 2005

11.	33–37. ayetler (İmrân ailesi ve Hz. Meryem'in adanışı)	Seçilmişlik kavramını açıklama	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Hz. Meryem'in doğumu ve adanmışlık temasını analiz etme				
12.	38–41. ayetler (Hz. Zekeriyyâ ve Hz. Yahyâ)	Dua ve mucize ilişkisini değerlendirme	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Yahyâ peygamberin niteliklerini analiz etme	x			
13.	42–44. ayetler (Meleklerin Hz. Meryem'e hitabı)	Hz. Meryem'in seçilmişliğini teolojik açıdan değerlendirme	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Gaybî haber kavramını analiz etme	x			
		Kur'ân'ın tarih anlatım yöntemini inceleme	x			
14.	45–47. ayetler (Hz. Îsâ'nın müjdelenmesi)	Kelimetullah kavramını açıklama	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Îsâ'nın konumunu İslâm akaidi çerçevesinde analiz etme	x			
15.	SON HAFTA: 48–50. ayetler (Hz. Îsâ'nın risaleti ve mucizeleri) – Genel Değerlendirme	Mucize kavramını nübüvvet bağlamında yorumlama	x			➢ Sâbûnî, 2005
		Âl-i İmrân 1–50 ayetlerin temel inanç mesajlarını bütüncül olarak sentezleme	x			

Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası

- Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Öğrencilere konu çerçevesinde yönlendirmeler yapılarak kaynakların tespit edilip araştırılması
2. Ders öncesinde ön hazırlık çalışması yapılması.
3. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.
5. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders Değerlendirme		
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
Ara Sınav	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
Final Sınavı	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		%60
Toplam		%100

Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	2	28
Bireysel Çalışma	10	1	10
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	4	2	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	6	2	12
Okuma	5	2	10
Toplam İş Yükü (Saat)			70
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			70/30=2,33

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Program Çıktıları (PÇ) ile Tefsir III Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Program Çıktıları / Öğretim Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ 1. Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	4	4	4	4	4	4	
PÇ 2. Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.							
PÇ 3. Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	4	3	3	4	3	3	
PÇ 4. Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	4	4	3	3	3	4	
PÇ 5. Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.							
PÇ 6. Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.							
PÇ 7. İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.							
PÇ 8. İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.							
PÇ 9. Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.							
PÇ 10. Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.							
PÇ 11. Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.							
PÇ 12. Formasyonunun gerektirdiği kurumlara ve faaliyetlere iştirak ve intibak eder. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası dini, kültürel ve sosyal politikalarının geliştirilmesinde aktif rol üstlenebilir.							
PÇ 13. Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir.							
PÇ 14. Yaşayan dünya dinleri ve dinî akım mensuplarıyla iletişim kurup, aracı roller üstlenip, bir arada yaşamaya yönelik ortak projeler üretebilir.							
PÇ 15. Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır.							
PÇ 16. Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Arapça, Osmanlıca ve Batı dillerinde yazılmış kaynakları ve metinleri okuyup değerlendirebilir. Yerli ve yabancı meslektaşlarıyla bilimsel ve kültürel iletişim kurabilir.							
PÇ 17. Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır Bilgisiyle örtüşen davranışlar sergileyerek topluma örnek olma şuuruyla hareket eden iyi bir insan ve vatandaş olur. Beşeri münasebetlerinde ve iletişiminde gerekli özelliklere sahip olur ve sosyal ilişkileri olumlu düzeyde yürütebilir.							
PÇ 18. Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır.							
PÇ 19. Dinî konularda uzman kişilerle bilgi alışverişinde bulunma ve tartışma becerisine sahip olur.							
PÇ 20. İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar ve gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir.	4	4	3	3	4	4	

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Tefsir III Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Programa Özgü Ölçütler / Öğretim Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	4	4	4	4	4	4	
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme							
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	4	4	4	4	3	3	
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	3	4	3	4	4	4	
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	3	3	3	3	3	3	
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	4	4	4	4	3	3	
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma							

PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	3	3	
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma	4	4	4	4	3	3	
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma	3	4	3	4	3	4	
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	4	4	4	3	3	3	

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.